

आपला अभ्यास

इयत्ता सातवी

भूगोल

मराठी टेस्ट

इतिहास

गणित
टेस्ट

इंग्रजी टेस्ट

हिंदी

विज्ञान सेमी

सामान्य विज्ञान

मंडपात. जलद - मेघ. बलाकमाला - उडणाऱ्या बगळ्यांची रांग. अवनी - पृथ्वी. पावा - बासरी. गाय - गात. सुवर्णचंपक - सोनचाफा. विपिनी - अरण्यात, वनात. भामा - सत्यभामा, श्रीकृष्णाची पत्नी. रोष - राग. पुरोपकंठी - नगराजवळील बागेत. ललना - स्त्रिया.

◆ भांड्यांच्या दुनियेत

कोठीची खोली - धान्य साठवण्याची खोली. नित्योपयोगी - नेहमी उपयोगात असणारी. काठवट - पीठ मळण्यासाठी वापरली जाणारी लाकडी परात. प्रगल्भ - परिपक्व.

◆ थोरांची ओळख - डॉ. खानखोजे

खलबत - गुप्त चर्चा. पर्वणी - दुर्मीळ संधी.

◆ माझी मराठी (कविता)

ऋण - उपकार. उतराई होणे - ऋणातून मुक्त होणे. लोहापरी - लोखंडाप्रमाणे. गंध - सुवास. अमृत - सुधारस. प्राशन करणे - पिणे. वर्णावी - वर्णन करावी.

◆ गचकअंधारी

पंचक्रोशी - चार-पाच कोसांच्या आतील गावे. मेटाकुटीला येणे - रडकुंडीला येणे. गिल्ला करणे - गोंधळ करणे. झुंजुंजु - पहाटेचा संधिप्रकाश. वक्ती - वेळेस. कोला - कोल्हा. पुळे - पुढे. भेव - भीती. युक्ती फळाला येणे - यशस्वी होणे. हिव भरणे - थंडीने गारतून जाणे. प्रभा फाकणे - सकाळ, सूर्योदय होणे. शंकेची पाल चुकचुकणे - शंका निर्माण होणे. करुणा भाकणे - दयेची याचना करणे. दरदरून घाम फुटणे - खूप भीती वाटणे. जिवात जीव येणे - निश्चित होणे. सुसाट पळत सुटणे - वेगाने पळत सुटणे.

◆ नात्याबाहेरचं नातं

झंकार - मंजूळ नादयुक्त आवाज. आगेकूच - वाटचाल. हुडहुडी - थंडी, गारवा. भास होणे - समज होणे. नखशिखान्त - पायाच्या नखांपासून डोक्यापर्यंत. न्याहाळणे - एकाग्रतेने, बारकाईने पाहणे. कणव निर्माण होणे - दया निर्माण होणे. भुरळ घालणे - आकर्षित करणे. काळजात धस्स होणे - भीतीने धक्का बसणे.

FROM THE SELFISH GIANT

Every afternoon, as they were coming from school, the children used to go and play in the giant's garden.

It was a large lovely garden with soft green grass. Here and there over the grass stood beautiful flowers like stars, and there were twelve peach trees that in the springtime broke out into delicate blossoms of pink and pearl, and in the autumn bore rich fruit. The birds sat on the trees and sang so sweetly that the children used to stop their games in order to listen to them. "How happy we are!" they cried to each other.

One day the giant came back. He had been to visit his friend the Cornish Ogre, and had stayed with him for seven years. After the seven years he determined to return to his own castle. When he arrived he saw the children playing in the garden.

"What are you doing here?" he cried in a very gruff voice, and the children ran away.

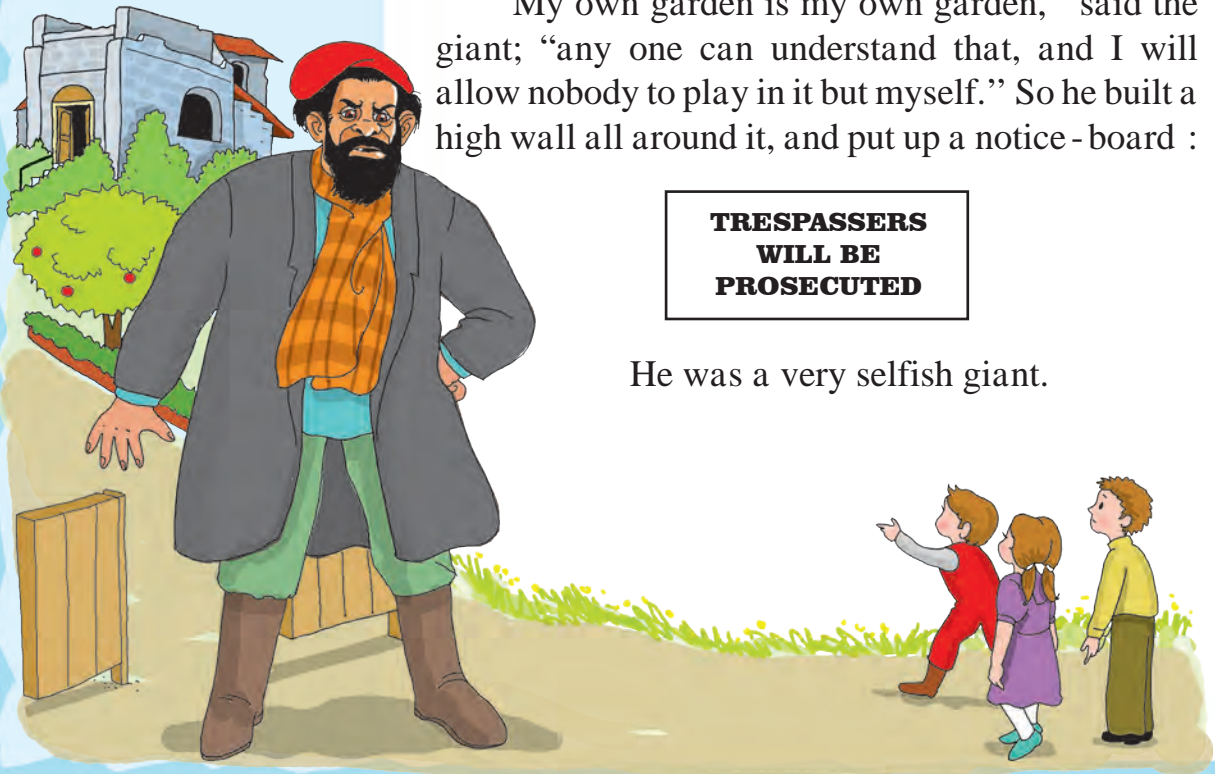
"My own garden is my own garden," said the giant; "any one can understand that, and I will allow nobody to play in it but myself." So he built a high wall all around it, and put up a notice-board :

**TRESPASSERS
WILL BE
PROSECUTED**

He was a very selfish giant.

Guess the meaning of:

'Trespassers will be prosecuted.'

इतिहास

दिले आहेत. हे हक्क मूलभूत आहेत. ते संविधानात नमूद केलेले असल्याने त्यांना कायद्याचा दर्जा आहे. या हक्कांचे पालन सर्वांना बंधनकारक आहे.

कल्पना करा आणि लिहा.

कुत्रा, मांजर, गाय, म्हैस, शेळी यांसारखे प्राणी तुम्ही पाळत असाल. तुम्ही त्यांची खूप काळजी घेता, त्यांच्यावर खूप प्रेम करता.

या प्राण्यांना बोलता आले असते, तर त्यांनी तुमच्याकडून कोणते हक्क मागितले असते ?

संविधानात नमूद केलेले आपले हक्क : संविधानात भारतीय नागरिकांच्या हक्कांची नोंद आहे. हे हक्क कोणते आहेत ते पाहूया.

समानतेचा हक्क : समानतेच्या हक्कानुसार राज्याला भारतीय नागरिकांमध्ये उच्च-नीच, श्रेष्ठ-कनिष्ठ, स्त्री-पुरुष असा भेद करून कोणालाच वेगळी वागणूक देता येत नाही. कायदा सर्वांसाठी सारखाच असतो. अनेक कायदे असे असतात, की जे आपल्याला संरक्षण देतात. उदा., विनाचौकशी अटक करण्यापासून आपल्याला संरक्षण असते. असे संरक्षण देतानाही शासनाला भेदभाव करता येत नाही.

चला, चर्चा करूया.

सर्वांना कायद्यापुढे सारखेच मानणे व सर्वांना कायद्याचे सारखेच संरक्षण देणे याचे फायदे कोणते ?

समानतेच्या हक्कात आणखी कोणत्या बाबी येतात ? सरकारी नोकऱ्या देताना शासनाला जात, धर्म, लिंग, जन्मस्थान यांवर आधारित भेदभाव करता येत नाही. आपल्या देशातील अस्पृश्यता पाळण्याच्या अमानवी प्रथेला कायद्याने नष्ट करण्यात आले आहे. अस्पृश्यतेचे पालन हा दखलपात्र गुन्हा मानला जातो. भारतीय समाजात समता निर्माण करण्यासाठी या प्रथेचे निर्मूलन केले आहे. लोकांमध्ये श्रेष्ठ व

कनिष्ठ असा भेद दाखवणाऱ्या पदव्या देण्यास संविधानाने बंदी घातली आहे. उदा., राजा, महाराजा, रावबहादूर इत्यादी.

माहीत आहे का तुम्हांला ?

विषमता जोपासणाऱ्या, समाजात फूट पाडणाऱ्या आणि नागरिकांमध्ये भेद करणाऱ्या पदव्या राज्याला देता येत नाहीत, परंतु समाजाच्या विभिन्न क्षेत्रांत गौरवास्पद कामगिरी करणाऱ्यांना मात्र शासन पद्मश्री, पद्मभूषण, पद्मविभूषण यांसारख्या पदव्या देते. भारतरत्न ही आपल्या देशातील सर्वोच्च नागरी पदवी किंवा सन्मान आहे.

संरक्षण दलातील कामगिरीसाठी परमवीर चक्र, अशोक चक्र, शौर्य चक्र अशी सन्मानाची पदके दिली जातात.

अशा पदव्यांमुळे अन्य नागरिकांना नसलेले असे कोणतेही खास अधिकार किंवा विशेषाधिकार त्या व्यक्तींना मिळत नाहीत, परंतु त्यांच्या कामगिरीचा गौरव अशा पदव्या देऊन केला जातो.

स्वातंत्र्याचा हक्क : संविधानाने दिलेला हा एक अत्यंत महत्त्वाचा हक्क असून त्यात व्यक्तीच्या दृष्टीने आवश्यक अशा सर्व प्रकारच्या स्वातंत्र्याची हमी दिली आहे.

नागरिक म्हणून आपल्याला -

- * भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आहे.
- * शांततापूर्वक एकत्र येण्याचे आणि सभा घेण्याचे स्वातंत्र्य आहे.
- * संस्था व संघटना स्थापन करण्याचे स्वातंत्र्य आहे.
- * भारताच्या प्रदेशात कोठेही फिरण्याचे स्वातंत्र्य आहे.
- * भारताच्या प्रदेशात कोठेही वास्तव्य करण्याचे स्वातंत्र्य आहे.
- * आपल्या आवडीचा उद्योग, व्यवसाय करण्याचे स्वातंत्र्य आहे.

Practice Set 45 : 1. 144 sqcm 2. 75 sqcm
3. 46 cm 4. 9 times

Practice Set 46 : 1. 1170 sqcm 2. 8.64 sqcm
3. ₹ 2302750 4. 800 tiles; 3200 tiles
5. 156 m; 845 sqm

Practice Set 47 : 1. (i) 54 sqcm (ii) 150 sqcm
(iii) 311.04 sqm (iv) 277.44 sqm
(v) 181.5 sqm 2. (i) 460 sqcm (ii) 58.8 sqcm
(iii) 31.6 sqm (iv) 171 sqcm 3. 39.5 sqcm
4. 6.5 sqm, ₹ 1950

Practice Set 48 : 1. (i) 25 units (ii) 40 units
(iii) 15 units 2. 26 cm 3. 16 cm 4. 12 m

Practice Set 49 : 1. (i) Yes. (ii) No. (iii) No.
(iv) No. (v) Yes. (vi) No.

2. (i) Yes. (ii) No. (iii) Yes. (iv) No. (v) No.

Practice Set 50 : 1. (i) $25a^2 + 60ab + 36b^2$

(ii) $\frac{a^2}{4} + \frac{ab}{3} + \frac{b^2}{9}$ (iii) $4p^2 - 12pq + 9q^2$

(iv) $x^2 - 4 + \frac{4}{x^2}$ (v) $a^2x^2 + 2abxy + b^2y^2$

(vi) $49m^2 - 56m + 16$ (vii) $x^2 + x + \frac{1}{4}$

(viii) $a^2 - 2 + \frac{1}{a^2}$ 2. $64 - \frac{16}{x} + \frac{1}{x^2}$

3. $(mn + 7pq)^2$ 4. (i) 994009 (ii) 10404
(iii) 9409 (iv) 1010025

Practice Set 51 : 1. (i) $x^2 - y^2$ (ii) $9x^2 - 25$

(iii) $a^2 - 36$ (iv) $\frac{x^2}{25} - 36$ 2. (i) 249996

(ii) 9991 (iii) 2484 (iv) 9996

Practice Set 52 : (i) $3 \times 67 \times a \times a \times a \times b \times b$

(ii) $13 \times 7 \times x \times y \times t \times t$

(iii) $2 \times 2 \times 2 \times 3 \times a \times a \times b \times b$

(iv) $t \times r \times r \times s \times s \times s$

Practice Set 53 : (i) $(p+q)(p-q)$

(ii) $(2x+5y)(2x-5y)$ (iii) $(y+2)(y-2)$

(iv) $\left(p + \frac{1}{5}\right)\left(p - \frac{1}{5}\right)$ (v) $\left(3x + \frac{1}{4}y\right)\left(3x - \frac{1}{4}y\right)$

(vi) $\left(x + \frac{1}{x}\right)\left(x - \frac{1}{x}\right)$ (vii) $ab(a-1)$

(viii) $2x^2(2xy-3x)$ (ix) $\frac{1}{2}(y+4z)(y-4z)$

(x) $2(x+2y)(x-2y)$

Practice Set 54 : 1. 12.29 mm 2. ₹ 892

3. 626.6 mm 4. 49.4 kg

Practice Set 55 : 1.

Height	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	Total
Children	3	3	5	3	3	2	2	1	3	5	30

2.

People	1	2	3	4	5	Total
Families	1	13	16	13	7	50

3.

Score	1	2	3	4	5	6	Total
Frequency	2	8	13	8	5	4	40

4.

Chapatis	2	3	4	5	Total
Children	9	10	8	3	30

Miscellaneous Problems : Set 2 : 1. 4 years

2. 5 days 3. ₹ 12000; ₹ 18000 4. 17.6 cm

5. (i) $4a^2 - 12ab + 9b^2$ (ii) $100 + 20y + y^2$

(iii) $\frac{p^2}{9} + \frac{pq}{6} + \frac{q^2}{16}$ (iv) $y^2 - 6 + \frac{9}{y^2}$

6. (i) $x^2 - 25$ (ii) $4a^2 - 169$ (iii) $16z^2 - 25y^2$
(iv) $4t^2 - 25$ 7. 3.3 km

8. 25 m; 130 m; ₹ 94500 9. 29 Units;

70 Units 10. 384 cm² 11. $73y^2z^3(5y^2 - 2z)$

Multiple choice questions : 1. 36 2. 1120

3. ₹ 1600, ₹ 1000.

उत्तरसूची

सरावसंच 1 1. -- 2. -- 3. त्रिकोणाच्या अंतर्भागात
4. काटकोन त्रिकोणाच्या कर्णावर.

5. त्रिकोणाचा परिमध्य काढणे. **सरावसंच 2** --

सरावसंच 3 -- **सरावसंच 4** -- **सरावसंच 5** --

सरावसंच 6 1. (i) रेख MG $\cong$ रेख GR
(ii) रेख MG $\cong$ रेख NG (iii) रेख GC $\cong$ रेख GB
(iv) रेख GE $\cong$ रेख GR

2. (i) रेख AB $\cong$ रेख WA (ii) रेख AP $\cong$ रेख YC
(iii) रेख AC $\cong$ रेख PY (iv) रेख PW $\cong$ रेख BY
(v) रेख YA $\cong$ रेख YQ (vi) रेख BW $\cong$ रेख ZX
(वरील प्रश्नांसाठी प्रत्येकाची अनेक बरोबर उत्तरे येऊ शकतात.)

सरावसंच 7 $\odot \angle AOB \cong \angle BOC$,
 $\angle AOB \cong \angle RST$, $\angle AOC \cong \angle PQR$,

$\angle DOC \cong \angle LMN$, $\angle BOC \cong \angle RST$

सरावसंच 8 $\odot$ (i) 35 (ii) -54 (iii) -36 (iv) -56
(v) 124 (vi) 84 (vii) 441 (viii) -105

सरावसंच 9 1. (i) -6 (ii) $-\frac{7}{2}$ (iii) $-\frac{3}{4}$ (iv) $-\frac{2}{3}$

(v) $-\frac{17}{4}$ (vi) 6 (vii) $\frac{5}{3}$ (viii) $-\frac{1}{6}$ (ix) $\frac{6}{5}$
(x) $\frac{1}{63}$ 2. $24 \div 5$, $72 \div 15$, $-48 \div (-10)$ इ.

3. $-5 \div 7$, $-15 \div 21$, $20 \div (-28)$ इत्यादी अनेक

सरावसंच 10 1. 1 2. 4,5 व 17,19

3. 29, 31, 37, 41, 43, 47, 53, 59, 61, 67, 71, 73,
79, 83, 89, 97 एकूण 16 मूळ संख्या

4. 59 व 61, 71 व 73 5. (2,3),(5,7),
(11,12),(17,19),(29,30) इत्यादी अनेक 6. 2

सरावसंच 11 $\odot$ (i) $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2$
(ii) 3×19 (iii) 23 (iv) $2 \times 3 \times 5 \times 5$
(v) $2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 3$
(vi) $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 13$ (vii) $3 \times 3 \times 5 \times 17$
(viii) $2 \times 3 \times 3 \times 19$ (ix) 13×29 (x) 13×43

सरावसंच 12 1. (i) 5 (ii) 8 (iii) 5 (iv) 1
(v) 2 (vi) 7 (vii) 3 (viii) 3 (ix) 1 (x) 21

2. (i) मसावि 25, संक्षिप्त रूप $\frac{11}{21}$

(ii) मसावि 19, संक्षिप्त रूप $\frac{4}{7}$

(iii) मसावि 23, संक्षिप्त रूप $\frac{7}{3}$

सरावसंच 13 1. (i) 60 (ii) 120 (iii) 288

(iv) 60 (v) 3870 (vi) 90 (vii) 1365 (viii) 180
(ix) 567 (x) 108

2. (i) 1; 1184 (ii) 1; 2346 (iii) 15; 60
(iv) 9; 126 (v) 26; 312

सरावसंच 14 1. (i) 30 (ii) 40, 20

2. (i) 14; 28 (ii) 16; 32 (iii) 17; 510
(iv) 23; 69 (v) 7; 588

3. (i) 252 (ii) 150 (iii) 1008 (iv) 60 (v) 240

4. 365 5. (i) $\frac{12}{11}$ (ii) $\frac{17}{19}$ (iii) $\frac{23}{29}$ 6. 144

7. 255 8. 14 मी 9. 18 व 20

सरावसंच 15 1. अंतर्भागातील बिंदू: R, C, N, X
बाह्यभागातील बिंदू: T, U, Q, V, Y
कोनांच्या भुजांवरील बिंदू: A, W, G, B

2. $\angle ANB$ व $\angle BNC$, $\angle BNC$ व $\angle ANC$,
 $\angle ANC$ व $\angle ANB$, $\angle PQR$ व $\angle PQT$

3. (i) संलग्न आहेत.

(ii) आणि (iii) संलग्न नाहीत कारण अंतर्भाग भिन्न नाहीत.

(iv) संलग्न आहेत.

सरावसंच 16 1. (i) 50° (ii) 27° (iii) 45°

(iv) 35° (v) 70° (vi) 0° (vii) $(90-x)^\circ$

2. 20° आणि 70°

सरावसंच 17 1. (i) 165° (ii) 95° (iii) 60°

(iv) 143° (v) 72° (vi) 180° (vii) $(180-a)^\circ$

2. कोटिकोनांच्या जोड्या : (i) $\angle B$ व $\angle N$

(ii) $\angle D$ व $\angle F$ (iii) $\angle Y$ व $\angle E$

पूरक कोनांच्या जोड्या : (i) $\angle B$ व $\angle G$ (ii) $\angle N$ व $\angle J$.

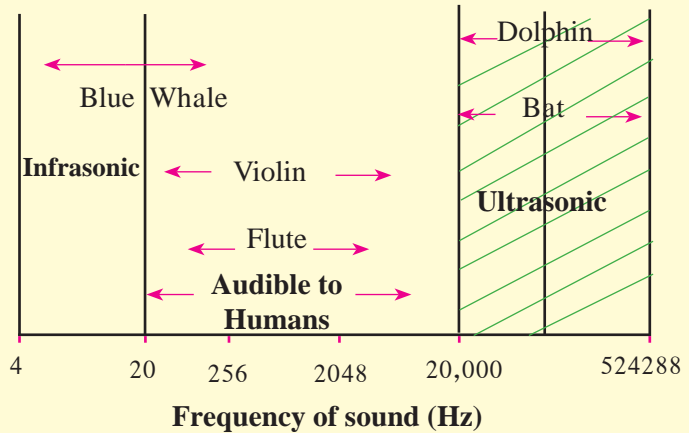
3. $\angle X$ व $\angle Z$ हे एकमेकांचे कोटिकोन आहेत.

4. 65° व 25°

Do you know?

The pitch of sound is directly related to the frequency of sound. From the graph alongside we get further information about the frequency of sound and infrasonic, audible and ultrasonic sound.

1. Fill in the blanks.

- (a) Sound is generated by the rhythmic ..... of any object.
- (b) The frequency of sound is measured in .....
- (c) If ..... of sound is decreased, its loudness also decreases.
- (d) A medium is necessary for ..... of sound.

2. Match the pairs.

Group 'A'	Group 'B'
(a) Flute	(1) Frequency less than 20 Hz
(b) Frequency	(2) Frequency more than 20000 Hz
(c) Sound level	(3) Vibrations in the air
(d) Ultrasonic sound	(4) Measured in Hz
(e) Infrasonic sound	(5) Decibel

3. Give scientific reasons.

- (a) In earlier times, people used to listen for the arrival of a distant train by putting their ear to the rail.
- (b) The sounds generated by a *tabla* and a *sitar* are different.

- (c) If you were both on the moon, your friend will not be able to hear you call.
- (d) We can hear the movement of a mosquito's wings but we cannot hear the movement of our hands.

4. Write answers to the following questions.

- (a) How is sound produced?
- (b) What does the intensity of sound depend upon?
- (c) Explain how the frequency of oscillation is related to the length of a pendulum and the amplitude of its oscillation.
- (d) Explain the two ways by which the pitch of the sound generated by a stretched string can be changed.

Project :

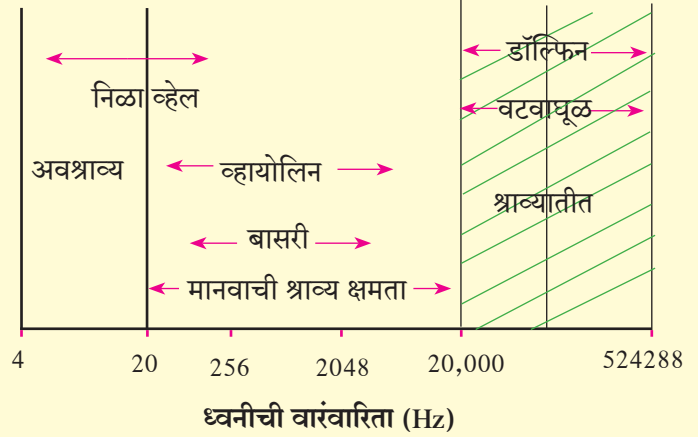
The bat, a mammal, flies during the night manoeuvring with the help of the ultrasonic sounds it produces. Find out more about this.

माहित आहे का तुम्हांला?

ध्वनीच्या उच्चनीचतेचा ध्वनीच्या वारंवारितेशी थेट संबंध आहे. शेजारील आलेखावरून आपल्याला ध्वनीची वारंवारिता व अवश्राव्य, श्राव्य व श्राव्यातीत ध्वनींबद्दल अधिक माहिती मिळते.

1. रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

- अ. कोणत्याही वस्तूच्या लयबद्ध ध्वनी निर्माण होतो.
 आ. ध्वनीची वारंवारिता मध्ये मोजतात.
 इ. ध्वनीचा कमी झाल्यास त्याचा आवाजही कमी होतो.
 ई. ध्वनीच्या साठी माध्यमाची आवश्यकता असते.

2. योग्य जोड्या जुळवा.

'अ' गट	'ब' गट
अ. बासरी	1. वारंवारिता 20 Hz पेक्षा कमी
आ. वारंवारिता	2. वारंवारिता 20000 Hz पेक्षा जास्त
इ. ध्वनीची पातळी	3. हवेतील कंपने
ई. श्राव्यातीत ध्वनी	4. Hz मध्ये मोजतात
उ. अवश्राव्य ध्वनी	5. डेसिबेल

3. शास्त्रीय कारणे लिहा.

- अ. जुन्या काळी रेल्वे कधी येईल, हे पाहण्यासाठी रेल्वेच्या रुळांना कान लावून अंदाज घेत असत.
 आ. तबला व सतार यांपासून निर्माण होणारा ध्वनी वेगवेगळा असतो.

- इ. चंद्रावर गेल्यानंतर सोबतच्या मित्राला तुम्ही हाक मारली, तर त्याला ती ऐकू येणार नाही.
 ई. डासाच्या पंखांची हालचाल आपल्याला ऐकू येते, परंतु आपल्या हातांची हालचाल आपल्याला ऐकू येत नाही.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ. ध्वनीची निर्मिती कशी होते?
 आ. ध्वनीची तीव्रता कशावर अवलंबून असते?
 इ. दोलकाच्या वारंवारितेचा संबंध दोलकाची लांबी व आयाम यांच्याशी कसा असतो ते स्पष्ट करा.
 ई. तापून बसवलेल्या तारेतून निर्माण होणाऱ्या ध्वनीची उच्चनीचता कोणत्या दोन मार्गांनी बदलता येते, ते स्पष्ट करा.

उपक्रम :

वटवाघूळ हा सस्तन प्राणी रात्री स्वतः निर्माण केलेल्या श्राव्यातीत ध्वनीच्या साहाय्याने हवेत संचार करत असतो. याविषयी अधिक माहिती मिळवा.

सातवी-मराठी

अनु क्र	पाठाचे नाव	टेस्ट लिंक
	भाग-१	
१	जय जय महाराष्ट्र माझा	येथे क्लिक करा
२	स्वप्न विकणारा माणूस	येथे क्लिक करा
३	तोडणी	येथे क्लिक करा
४	श्रावणमास	येथे क्लिक करा
५	भांड्याच्या दुनियेत	येथे क्लिक करा
	भाग-२	
६	थोरांची ओळख	
७	माझी मराठी (कविता)	येथे क्लिक करा
८	गचक अंधारी	येथे क्लिक करा
९	नाट्याबाहेरचं नातं	येथे क्लिक करा
१०	गोमू माहेराला जाते (गीत)	येथे क्लिक करा
	भाग-३	
११	बाली भेट	येथे क्लिक करा
१२	सलाम नमस्ते	येथे क्लिक करा
१३	अनाम वीरा.....(कविता)	क्लिक करा
१४	कवितेची ओळख	क्लिक करा
१५	असे जगावे (कविता)	क्लिक करा
	भाग -४	
१६	कोळीण	येथे क्लिक करा भाग २
१७	थेंब आज हा पाण्याचा	येथे क्लिक करा
१८	वदनी कवळ घेता	येथे क्लिक करा
१९	धोंडा	येथे क्लिक करा
२०	विचारधन	येथे क्लिक करा
२१	संतवाणी	येथे क्लिक करा

वर्ग 7 वा हिंदी

अनु क्र.	पहली इकाई	TEST लिंक
1	वाचनमेला	क्लिक करे
2	फूल और काँटे	क्लिक करा
3	दादी माँ का परिवार	
4	देहात और शहर	क्लिक करे
5	बंदर का धंधा	क्लिक करे
6	पृथ्वी से 'अग्नि' तक	क्लिक करे
7	जहाँ चाह वहाँ रह	क्लिक करा
8	जीवन नहीं मरा करता	क्लिक करे
	दूसरी इकाई	
1	अस्पताल	क्लिक करे
2	बेटी युग	क्लिक करे
3	दो लघु कथाएँ	क्लिक करे
4	शब्द संपदा	क्लिक करे
5	बसंत गीत	क्लिक करे
6	चंदा मामा की जय	क्लिक करे
7	हम चलते सीना तान के	क्लिक करे

वर्ग 7 वा इंग्रजी

S. No	Contents	Link
	Unit one	
1.1	Its a small world	Click Here
1.2	Warm up with tara and friends	Click Here
1.3	little girl wisher than oldpeople	Click Here
1.4	Journey to the west	Click Here
1.5	Children are going to school	Click Here
1.6	In a class of their own	Click Here
	Unit Two	
2.1	We shall overcome	CLICK HERE
2.2	Two fables The two friends and the bear The town mouse and a country mouse	CLICK HERE
2.3	Teeny -tiny	CLICK HERE
2.4	Putting together a class magazine	CLICK HERE
2.5	Windy Lines	CLICK HERE
2.6	Great	CLICK HERE

	scientiest have a questioning mind	
	Unit Three	
3.1	Sleep baby sleep	Click here
3.2	The welcome	Click here
3.3	News Analysis	Click here
3.4	Please dont read this poem	
3.5	The Red headed League	click here
	Unit Four	
4.1	Double standared	CLICK HERE
4.2	Baby pango line's Night out	Click here
4.3	Chasing the sea	Click here
4.4	A parody	Click here
4.5	From The Selfish Giant	

सातवी गणित

अनु क्र		
	विभाग-1	
1	भौमितिक रचना	
2	पूर्णांक संख्यांचा गुणाकार भागकार	
3	मासवि-लसावि	क्लिक करा
4	कोन व कोनाच्या जोड्या	क्लिक करा
5	परिमेय संख्या व त्यावरील क्रिया	
6	घातांक	क्लिक करा
7	जोडस्तंभालेख	
8	बैजिक राशी व त्यावरील क्रिया	क्लिक करा
10	विभाग-2	
11	समप्रमाण व व्यस्तप्रमाण	क्लिक करा
12	बँक व सरळव्याज	क्लिक करा
13	वर्तुळ	क्लिक करा
14	परिमिती व क्षेत्रफळ	क्लिक करा
15	पायथागोरसचा सिद्धांत	क्लिक करा
16	बैजिक सूत्रे वर्ग विस्तार	क्लिक करा
17	सांखिकी	क्लिक करा

Class 7th Science

S.N.	Unit	Test Link
1	The living world :Adaptations and Classification	Click Here
2	Plants: Structure and Function	Click Here
3	Properties of Natural Resources	Click Here
4	Nutrition in living organisms	Click Here
5	Food safety	Click Here
6	Measurement of Physical Quantities	Click Here
7	Motion Force and Work	Click Here
8	Static Electricity	Click Here
9	Heat	Click Here
10	Disaster Management	Click Here
11	Cell Structure and Micro-organisms	Click Here
12	The muscular system and digestive system	Click Here
13	CHANGES-PHYSICAL AND CHEMICAL	Click Here
14	ELEMENT COMPOUNDS AND MIXTURES	Click Here
15	MATERIALS WE USE	Click Here
16	NATURAL RESOURCES	Click Here
17	Effects of light	Click Here
18	Sound: Production of Sound	Click Here
19		
20		

वर्ग 7 वा इतिहास

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
		क्लिक करा
1.	इतिहासाची साधने	क्लिक करा
2.	शिवपूर्वकालीन भारत	क्लिक करा
3.	धार्मिक समन्वय	क्लिक करा
५	स्वराज्यस्थापना	क्लिक करा
६	मुघलांशी संघर्ष	क्लिक करा
७	स्वराज्याचा कारभार	क्लिक करा
8	आदर्श राज्यकर्ता	क्लिक करा
9	.मराठ्याचा स्वतंत्रसंग्राम	क्लिक करा
10	मराठ्यांच्या सत्तेचा विस्तार	क्लिक करा
11.	राष्ट्ररक्षक मराठे	क्लिक करा
12	साम्राज्याची वाटचाल	क्लिक करा
13	महाराष्ट्रातील समाजजीवन	क्लिक करा
११		
१२		

वर्ग 7 वा भूगोल

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	<u>सूर्य चंद्र व पृथ्वी</u>	<u>क्लिक करा</u>
2	<u>भारती ओहोटी</u>	<u>क्लिक करा</u>
3	<u>हवेचा दाब</u>	<u>क्लिक करा</u>
4	<u>वारे</u>	<u>क्लिक करा</u>
5	<u>नैसर्गिक प्रदेश</u>	<u>क्लिक करा</u>
6	<u>मृदा</u>	<u>क्लिक करा</u>
7	<u>रुतुनिर्मिती</u>	<u>क्लिक करा</u>
8	<u>कृषी</u>	<u>क्लिक करा</u>
9	<u>मानवी वस्ती</u>	<u>क्लिक करा</u>
10	<u>सामोच्च रेषा नकाशा आणि भूरूपे</u>	<u>क्लिक करा</u>
11		
		-

वर्ग 7 वा सामान्य विज्ञान

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	<u>1.सजीव सृष्टी अनुकूलन आणि वर्गीकरण</u>	<u>क्लिक करा</u>
2	<u>वनस्पती :रचना व कार्ये</u>	<u>क्लिक करा</u>
3	<u>नैसर्गिक संसाधनांचे नियम</u>	<u>क्लिक करा</u>
4	<u>सजीवातील पोषण</u>	<u>क्लिक करा</u>
5		
6	<u>भौतिक राशींचे मापन</u>	<u>क्लिक करा</u>
7	<u>गती बल व कार्ये</u>	<u>क्लिक करा</u>
8	<u>स्थितिक विद्युत</u>	<u>क्लिक करा</u>
9	<u>उष्णता</u>	<u>क्लिक करा</u>
10	<u>आपत्ती व्यवस्थापन</u>	<u>क्लिक करा</u>
11.	<u>पेशिरचना आणि सूक्ष्मजीव</u>	<u>क्लिक करा</u>
12.	<u>मानवी स्नायू व पचन संस्था</u>	<u>क्लिक करा</u>
		-
		-

आपला अभ्यास

मनोरंजक एनिमेटेड इंटरअक्टिव टेस्ट सोडवा व स्क्रीनशॉट आपल्या वर्ग शिक्षकांना पाठवा

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी	आठवी	नववी	दहावी
क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक

इयत्ता 7 वी च्या अधिकच्या सरावासाठी टेस्ट सोडवा

अ.क्र.	विषय	टेस्ट लिंक
1	मराठी	क्लिक करा
2	गणित	क्लिक करा
3	गणित सेमी	क्लिक करा
4	विज्ञान मराठी	क्लिक करा
5	इंग्रजी	क्लिक करा
	हिंदी	क्लिक करा
	विज्ञान सेमी	क्लिक करा
	इतिहास	क्लिक करा
	भूगोल	क्लिक करा

दिनांक 16/08/2021 पासून आपला अभ्यास टीम नियमित अभ्यासक्रमावर आधारित pdf सुरु करत आहेत .अभ्यासक्रमावर आधारित मनोरंजक टेस्ट व स्टडी मटेरीअल दिले जाईल.

[प्रत्येक रविवारी आपला अभ्यास pdf ला सुट्टी राहिल](#)

दररोजचे pdf पुढील लिंकवरून डाऊनलोड करू शकता

सौजन्य - इ - बालभारती पुणे

<https://rbkaluse.blogspot.com/>

5 वी व 8 वी शिष्यवृत्ती भेट द्या -

www.aplaabhyas.com

